

Agnieszka Dębska

Donalda Davidsona projekt radykalnej interpretacji

[KOREFERAT]

Streszczenie:

Komunikacja językowa, według Davidsona, opiera się na procesie interpretacji wypowiedzi. Interpretacją nazywa Davidson stworzenie teorii prawdy dla idiolektu mówiącego. Pytanie jaki formalny kształt może mieć taka teoria i w jaki sposób uzasadnić, że jest ona empirycznie adekwatna (rzeczywiście stosuje się do idiolektu mówiącego).

Donald Davidson w formalnej konstrukcji teorii interpretacji wykorzystuje prace Alfreda Tarskiego dotyczące semantycznej teorii prawdy, natomiast idea empirycznego podejścia do problematyki przekładu została zainspirowana pracami W.V.O. Quine'a, a w szczególności pracą pt. „Słowo i przedmiot” (1960). Stąd też pochodzi nazwa projektu Davidsona: interpretacja *radykalna*.

Radykalnym przekładem nazywa W.V.O. Quine przekład dokonany na języku, używanego przez ludzi żyjących w kulturowej, społecznej, lingwistycznej izolacji. Jedynym źródłem informacji o odniesieniu obcych słów dla interpretatora - lingwisty, przynajmniej początkowo, mają być reakcje językowe tubylców na bezpośrednio obserwowalne bodźce. Badacz na podstawie obserwacji formułuje *hipotezę znaczeniową*, którą testuje w innych, kolejnych sytuacjach. Z kolei projekt radykalnej interpretacji zakłada, że źródłem wiedzy o adekwatności pewnej teorii interpretacji muszą być świadectwa, które możemy podać i badać bez odwoływania się do takich terminów jak: konwencja znaczeniowa, synonimiczność, reguła językowa, ale też bez odwołania się do intencji komunikacyjnych.

W trakcie referatu chciałabym krótko odnieść się do problemów „interpretacji empirycznej”, a także do niektórych filozoficznych konsekwencji wykorzystania empirycznej teorii znaczenia w procesie analizowania wypowiedzi językowych.